

Lokal læreplan – KRLE 6. trinn

Lærebok: Vi i verden 6

Antall uker	Tema:	Læringsstrategi	Lærebok. Annet lærestoff.
Uke 34-	<i>Filosofi</i>	Tankekart Læresamtalen Nøkkelord Sammendrag To-kolonne Nærlese BISON skumlese	Vi i verden s. 101-145 Filmen "Mine, dine og våre" Kilde: lærerveil. S.142
Kompetansemål (direkte fra læreplanen) (det som står i parentes dekkes på 5. eller 7. trinn)	- forklare hva filosofi og(etikk) er - fortelle om Platon og (Aristoteles)og diskutere noen av deres ideer - forklare viktige deler av FNs verdenserklæring om menneskerettigheter og ILO- konvensjonen nr 169 om urfolk og stammefolk i selvstendige stater samtale om betydningen av dem - samtale om etniske, religiøse og livssynsmessige minoriteter i Norge og reflektere over utfordringer knyttet til det flerkulturelle samfunnet - diskutere rasisme og hvordan antirasistisk arbeid kan forebygge rasisme - samtale om etikk i forbindelse med ulike familieformer (...) - samtale om aktuelle filosofiske og etiske spørsmål og diskutere utfordringer knyttet til temaene fattig og rik, (krig og fred, natur og miljø, IKT og samfunn.)		
Læringsmål	- du skal kunne forklare hva filosofi er - du skal vite hvorfor Platon er en kjent filosof - du skal vite hvorfor menneskerettighetene ble laget, og kunne si noe om innholdet (f.eks. mat, klær og skolegang) - du skal kunne si noe om hvordan familier kan være ulike - Du skal vite hva fattigdomsgrensen i Norge er.		

	- Du skal vite forskjellen på absolutt fattigdom og relativ fattigdom. - Du skal ta stilling til og være med og diskutere ulike problemstillinger ang.tema
Vurdering og egenvurdering: (VFL) Prøve	
Vurderingskriterier. Høy grad av måloppnåelse	Du skal kunne forklare hva filosofi er. Du skal vite hvem Platon var. Du skal vite hvorfor han er kjent og vise at du forstår noen av hans ideer. Du skal vite hvorfor menneskerettighetene ble laget og kunne samtale om betydningen av dem. Både hva det har å si for menneskene, og hvordan inndelingen er. Hvordan de er med på å påvirke våre liv? Du skal kunne delta i samtale om mangfoldet i Norge og antirasisme i hverdagen. Du skal kunne si noe om hvordan familier kan være ulike og delta i samtale om dette. Du skal vite forskjellen på absolutt fattigdom og relativ fattigdom. Kunne delta i samtale om dette. Du skal også vite hva fattigdomsgrensen i Norge er.
Vurderingskriterier. Middels grad av måloppnåelse	Du skal kunne forklare kort hva filosofi er. Du skal vite hvem Platon var og hvorfor han er kjent. Du skal vite hvorfor menneskerettighetene ble laget og kunne samtale om dem. Hva det har å si for menneskene, i de ulike delene av verden. Hvordan de er med på å påvirke våre liv? Du skal kunne delta i samtale om mangfoldet i Norge. Du skal kunne delta i samtale om ulike familiesammensetninger. Du skal vite forskjellen på absolutt fattigdom og relativ fattigdom. Kunne delta i samtale om dette.
Vurderingskriterier. Lav grad av måloppnåelse	Du skal kunne forklare hva filosofi er på en enkel måte. Du skal vite at Platon var en viktig filosof. Du skal kjenne til menneskerettighetene kunne delta i samtale om dem. Hvordan de er med på å påvirke våre liv? Du skal vite at det finnes et mangfold i Norge, og delta med enkle fakta i en samtale om dette. Du skal vite noe om ulike familiesammensetninger. Du skal vite forskjellen på absolutt fattigdom og relativ fattigdom.

Fra bibliotekplan	
Fra IKT plan	

Antall uker Uke 42-	Tema: <i>Kristendom</i> <i>Kirkehistorie og kirkeliv</i>	Læringsstrategi Tankekart Valgfrie lærestrategier for å huske tekst du jobber med. Faktasetninger	Lærebok. Annet lærestoff. Vi i verden s.6-42 Kombinere dette med middelalderstoff i samfunnsfag Newton
Kompetansemål (direkte fra læreplanen)	- Fortelle om sentrale hendelser og personer fra kristendommens historie fra urmenigheten til reformasjonen. - Fortelle om sentrale hendelser og personer i kristendommens historie i Norge fram til reformasjonen. - (Forklare kristen tidsregning og kirkeårets gang), beskrive kristne høytider og sentrale ritualer		
Læringsmål	Jeg vet at kirken fikk mye makt i middelalderen. Jeg kan si noe om hvorfor kirken fikk denne makten. Du skal kunne fortelle hvem Frans av Assisi og Birgitta var. Du skal kunne fortelle noe om hvorfor de var kjent. Du skal vite noe om Olav Den hellige og hvorfor han er en helgen. Du skal vite hva en helgen er, hva relikvier og pilegrimer er. Du skal kunne noe om de to folkegruppene, samer og norrøne folk. Du skal vite sentrale hendelser om da kristendommen kommer til landet. Du skal kunne beskrive kristne høytider og sentrale ritualer.		
Vurdering og egenvurdering: (VFL) Prosjekt i kombinasjon med samfunnsfag som skal fremføres i klassen,			

Vurderingskriterier. Høy grad av måloppnåelse	Du skal kunne fortelle om sentrale hendelser og personer fra kristendommens historie: kirkens makt i middelalderen, Frans av Assisi, Birgitta, Olav den hellige. Du skal kunne fortelle om helgener, relikvier og pilegrimer. Du skal kunne noe om de to folkegruppene i landet vårt og viktige hendelser om da kristendommen kom til landet. Du skal kunne beskrive: dåp, konfirmasjon, ekteskap og døden i lys av kristendommen.
Vurderingskriterier. Middels grad av måloppnåelse	Du skal kunne fortelle litt om sentrale hendelser og personer fra kristendommens historie: kirkens makt i middelalderen, for eksempel Olav den hellige. Du skal kunne fortelle om helgener og pilegrimer. Du skal kunne noe om de to folkegruppene i landet vårt og kjenne til to viktige hendelser om da kristendommen kom til landet. Du skal kunne beskrive vanlige, kristne ritualer omkring: dåp, konfirmasjon, ekteskap og døden
Vurderingskriterier. Lav grad av måloppnåelse	Du skal kjenne til sentrale hendelser og personer fra kristendommens historie: at kirken hadde mye makt i middelalderen og kunne 2 fakta om Olav den hellige. Du skal vite at Olav den hellige var en helgen og hva en pilegrim er. Du skal kunne noe om 2 viktige hendelser om da kristendommen kom til landet. Du skal kunne beskrive vanlige, kristne ritualer omkring: dåp, konfirmasjon, ekteskap og døden
Fra bibliotekplan	
Fra IKT plan	

Antall uker	Tema:	Læringsstrategi	Lærebok. Annet lærestoff.
Uke 2-	<i>Islam</i>	Nøkkelord Faktasetninger Styrkenotat	Vi i verden s. 46-53 Lærerveiledning Koranen NRK skole "Vi i verden" på nett

Kompetansemål (direkte fra læreplanen)	- forklare hva Koranen og hadith er og samtale om sentrale islamske fortellinger
Læringsmål	- du skal kunne 5 fakta om Muhammed - du skal kunne forklare hva Koranen og hadith er <i>(Skal denne egentlig være med i forhold til kompetansemålet):</i> - du skal vite noen regler for hvordan muslimer markerer viktige ting i livet (fødsel, ekteskap og død/begravelse)
Vurdering og egenvurdering: (VFL) Faktatekst der du viser hva du har lært om islam.	
Vurderingskriterier. Høy grad av måloppnåelse	Kunne minst 5 fakta om Muhammed. Kunne forklare hva koranen og hadith er. Kunne delta i samtale om aktuelle fortellinger. Du skal vite hvordan muslimer markerer viktige hendelser i livet: fødsel, ekteskap og død/begravelse.
Vurderingskriterier. Middels grad av måloppnåelse	Kunne minst 3 fakta om Muhammed. Kunne forklare hva koranen er. Kunne delta i samtale om aktuelle fortellinger. Du skal vite hvordan muslimer markerer viktige hendelser i livet: fødsel, ekteskap og død/begravelse.
Vurderingskriterier. Lav grad av måloppnåelse	Kunne minst 2 fakta om Muhammed. Vite at koranen er muslimenes hellige bok. Kunne delta med noen enkle fakta i samtale om aktuelle fortellinger. Du skal vite hvordan muslimer markerer viktige hendelser i livet: fødsel, ekteskap og død/begravelse.
Fra bibliotekplan	
Fra IKT plan	

Antall uker	Tema:	Læringsstrategi	Lærebok. Annet lærestoff.
Uke 5-	<i>Jødedommen</i>	Læresamtalen Ordkart	Vi i verden s. 54-65 Lærerveiledning NRK skole "Vi i verden" på nett
Kompetansemål (direkte fra læreplanen)	- (...) og beskrive jødiske høytider og sentrale ritualer - samtale om jødedom, jødisk livstolkning og etikk (...)		
Læringsmål	- du skal vite hvorfor jødene feirer påske (pesach) - du skal kunne si noe om hva sedermåltidet inneholder - du skal kunne navnet på, og vite litt om (minst) 3 andre jødiske høytider - du skal vite noen regler for hvordan jøder markerer viktige ting i livet (fødsel, ungdomstiden, ekteskap og begravelse)		
Vurdering og egenvurdering: (VFL) Skriftlig prøve			
Vurderingskriterier. Høy grad av måloppnåelse	Du skal vite hva pesach er og du skal kunne beskrive hvordan jødene feirer denne høytiden. Du skal kunne beskrive et sedermåltid. Du skal vite om de jødiske høytidene og kunne beskrive minst 3 av dem. Du skal kunne samtale om og kjenne til noen regler for hvordan jødene markerer viktige ting i livet.		
Vurderingskriterier. Middels grad av måloppnåelse	Du skal vite hva pesach er og du skal kunne beskrive hvordan jødene feirer denne høytiden. Du skal kunne beskrive et sedermåltid. Du skal vite om de jødiske høytidene og kunne beskrive minst 3 av dem. Du skal vite noe om hvordan jødene markerer fødsel, ungdomstiden, ekteskap og begravelse.		
Vurderingskriterier. Lav grad av måloppnåelse	Vite hvorfor jødene feirer påske. Du skal vite noe om innholdet i sedermåltidet. Du skal vite at påsken er den viktigste av jødiske høytider. Du skal vite noe om hvordan jødene markerer fødsel, ungdomstiden, ekteskap og begravelse.		
Fra bibliotekplan			

Fra IKT plan	
--------------	--

Antall uker Uke 11-	Tema: <i>Buddhisme</i>	Læringsstrategi Tankekart Ordkart	Lærebok. Annet lærestoff. Vi i verden s. 68-79 Lærerveiledning NRK skole "Vi i verden" på nett
Kompetansemål (direkte fra læreplanen)	- samtale om sentrale buddhistiske fortellinger - samtale om buddhisme, buddhistisk livstolkning og etikk med vekt på Buddha, synet på tilværelsen, menneskesyn, læren, ordenssamfunnet, aktuelle etiske utfordringer (...) - (...) beskrive buddhistiske høytider og sentrale ritualer		
Læringsmål	-du skal kjenne til noen sentrale fortellinger i buddhismen - du skal kunne min. 4 fakta om Buddha - du skal vite hvorfor og hvordan buddhistene feirer høytidene vesak og vulan - du skal vite hva en bodhisattva og hva en buddha er - du skal vite noe om hvordan buddhister markerer viktige ting i livet (fødsel, ungdomstiden, ekteskap og død)		
Vurdering og egenvurdering: (VFL)			
Vurderingskriterier. Høy grad av måloppnåelse	Du skal kunne minst 4 fakta om Buddha. Du skal kunne de fire edle sannheter og kjenne til innholdet i den åttedelte vei. Du skal kunne delta i samtale omkring disse. Du skal kunne beskrive hvordan buddhistene feirer vesak og vulan. Du skal kunne samtale om og vite hva en bodhisattva og en buddha er. Du skal kunne beskrive buddhistiske høytider og sentrale ritualer.		
Vurderingskriterier. Middels grad av måloppnåelse	Du skal kunne minst 3 fakta om Buddha. Du skal kjenne til innholdet i den åttedelte vei. Du skal kunne delta i samtale omkring disse. Du skal kunne beskrive hvordan buddhistene feirer vesak og vulan.		

	Du skal kunne samtale om og vite hva en buddha er. Du skal vite noe om hvordan buddhister markerer viktige ting i livet (fødsel, ungdomstiden, ekteskap og død)
Vurderingskriterier. Lav grad av måloppnåelse	Du skal kunne minst 2 fakta om Buddha. Du skal vite at vesak og vulan er buddhistiske høytider. Du skal vite hva en buddha er. Du skal vite noe om hvordan buddhister markerer viktige ting i livet (fødsel, ungdomstiden, ekteskap og død)
Fra bibliotekplan	
Fra IKT plan	

Antall uker	Tema:	Læringsstrategi	Lærebok. Annet lærestoff.
Uke 17-	Hinduisme	Valgfri lærestrategi	Vi i verden s. 80-87 Lærerveiledning "Vi i verden" på nett
Kompetansemål (direkte fra læreplanen)	- samtale om sentrale fortellinger i hinduismen -Samtale om hinduisme, (hinduistisk livstolkning og etikk) med vekt på noen guder og gudinner, synet på tilværelsen og det guddommelige, menneskesyn, utvalgte tekster og aktuelle etiske utfordringer -(forklare hinduistisk høytidskalender, og) beskrive hinduistiske høytider, ritualer (og musikk) -bekskrive tempelet og reflektere over dets betydning og bruk, og nytte digitale verktøy til å søke informasjon og lage presentasjoner		
Læringsmål	- du skal vite hva det vil si å tilhøre en kaste innenfor hinduismen - du skal vite noe om hvordan hinduer markerer viktige ting i livet (fødsel, ungdomstiden, ekteskap og død)		
Vurdering og egenvurdering: (VFL) Tekst om hva du har lært ang. hinduismen.			

Vurderingskriterier. Høy grad av måloppnåelse	Du skal vite hva det vil si å tilhøre en kaste, og kunne samtale om dette. Du skal vite hvordan hinduer markerer viktige ting i livet og kunne forklare sentrale ritualer knyttet til dette.
Vurderingskriterier. Middels grad av måloppnåelse	Du skal vite hva det vil si å tilhøre en kaste, og kunne samtale om dette. Du skal vite hvordan hinduer markerer viktige ting i livet og kjenne til ritualer omkring fødsel, ungdomstid, ekteskap og død.
Vurderingskriterier. Lav grad av måloppnåelse	Du skal vite at det finnes et kastesystem i hinduismen. Du skal kjenne til hvordan hinduer markerer ritualer omkring fødsel, ungdomstid, ekteskap og død.
Fra bibliotekplan	
Fra IKT plan	

Antall uker Uke 19-	Tema: <i>Livssyn</i>	Læringsstrategi BISON Tankekart Nærlesing	Lærebok. Annet lærestoff. Vi i verden s. 90-97 Lærerveiledning "Vi i verden" på nett
Kompetansemål (direkte fra læreplanen)	- samtale om hva et livssyn kan innebære - forklare hva et humanistisk livssyn er og samtale om humanistisk livstolkning og etikk (...) - beskrive markeringer og sentrale seremonier innenfor livssynshumanismen i Norge		
Læringsmål	- du skal vite noe om hvordan humanistene markerer viktige ting i livet (fødsel, ungdomstiden, ekteskap og død)		
Vurdering og egenvurdering: (VFL)			
Skriftlig tekst			

Vurderingskriterier. Høy grad av måloppnåelse	Kunne delta i samtale om hva livssyn kan innebære. Forklare hva et livssyn er. Du skal kunne beskrive markeringer og sentrale seremonier innenfor livssynshumanismen i Norge i forbindelse med fødsel, ungdomstid, ekteskap og død
Vurderingskriterier. Middels grad av måloppnåelse	Kunne delta i samtale om livssyn. Forklare hva et livssyn er, sammenlignet med en religion. Du skal kunne beskrive markeringer og sentrale seremonier innenfor livssynshumanismen i Norge i forbindelse med fødsel, ungdomstid, ekteskap og død
Vurderingskriterier. Lav grad av måloppnåelse	Du skal vite forskjellen å ha et livssyn eller å tro på en gud. Du skal kunne beskrive markeringer og sentrale seremonier innenfor livssynshumanismen i Norge i forbindelse med fødsel, ungdomstid, ekteskap og død
Fra bibliotekplan	
Fra IKT plan	

Antall uker	Tema:	Læringsstrategi	Lærebok. Annet lærestoff.
Uke 22-24	<i>Kristendommen – Bibelen GT og NT</i>		Vi i verden s. 148-181 Lærerveiledning Tekster om bibelen fra nettet. Bibelen "Vi i verden" på nett
Kompetansemål (direkte fra læreplanen)	- forklare Bibelens oppbygning, finne fram i bibelske tekster (...) - gjøre rede for sentrale fortellinger fra Det gamle testamente fra Fedrehistorien til profetene - samtale om innholdet i de ti bud - gjøre rede for sentrale fortellinger fra Det nye testamente fra Jesus til Paulus - samtale om kristendom, kristen livstolkning og etikk med vekt på gudsbilde, menneskesyn, aktuelle etiske utfordringer og utvalgte kristne tekster		

	-Innhente opplysninger og fortelle om kristenliv i Saempmie i dag
Læringsmål	- Du skal vite at Bibelen er delt i to: Det gamle testamente – som handler om Israelsfolkets historie, og Det nye testamente – som handler om Jesus og de første kristne. - du skal vite noe om hvorfor Moses er en av de viktigste personene i Bibelen. - du skal kunne de ti bud, og vite litt om hva de ulike budene handler om - du skal vite hvordan og hvorfor de kristne feirer påske. - du skal kjenne til hva som skjedde palmesøndag, skjærtorsdag, langfredag og påskemorgen. - Du skal kunne snakke med andre om hva kristne tror på når det gjelder Gud, Jesus og hvordan verden ble skapt. Hvordan påvirker dette hva de tenker om verden og andre mennesker? Hvordan kan det påvirke valgene de tar? -Innhente opplysninger og fortelle om kristenliv i Saempmie i dag
Vurdering og egenvurdering: (VFL)	
Vurderingskriterier. Høy grad av måloppnåelse	Kan forskjellen på GT og NT, og kan si litt om hva hver del handler om Skal kunne reflektere over hva det var med Moses som gjør ham til en viktig person i Bibelen Kan oppsummere hva de ti bud handler om Vite at de kristne feirer påske til minne om at Jesus døde og stod opp. Kunne forklare hva som skjedde på hver av påskedagene Kunne si noe om hva de kristne tenker om Gud og Jesus, og hva har det å si for hvordan de lever livet sitt, og hvordan de ser på menneskene og verden rundt seg. Kunne gi eksempler på tekster som sier noe om dette. Kunne innhente opplysninger og gjøre rede for kristenlivet er i Saempmie i dag.
Vurderingskriterier. Middels grad av måloppnåelse	Kan forskjellen på GT og NT, og kan si litt om hva hver del handler om Skal kunne forklare hva som gjør Moses til en viktig person i Bibelen Kan oppsummere hva de ti bud handler om

	Vite at de kristne feirer påske til minne om at Jesus døde og stod opp. Vite hva som skjedde på hver av påskedagene Kunne si noe om hva de kristne tenker om Gud og Jesus, og kunne gi et par eksempler fra bibelen som sier noe om hva de kristne tenker om dette. Kunne finne opplysninger på internett og fortelle litt om kristenliv i Saempmie i dag.
Vurderingskriterier. Lav grad av måloppnåelse	Kan fortelle noe om hvem Moses var, og hva han gjorde. Kan gjengi noen av budene Vite at de kristne feirer påske til minne om at Jesus døde og stod opp. Vite at Jesus døde på langfredag, og stod opp 1.påskedag Kunne fortelle litt om kristenliv i Saempmie i dag.
Fra bibliotekplan	
Fra IKT plan	

Antall uker 2	Tema: <i>Sirkumpolare urfolks religioner</i>	Læringsstrategi BISON Tankekart Nærlesing	Lærebok. Annet lærestoff. Litteratur på nettet
Kompetansemål (direkte fra læreplanen)	-gi en oversikt over de mest sentrale guder og gudinner i samisk naturreligion og redegjøre for hvordan man forholder seg til dem gjennom skikker og ritualer -diskutere fortellinger om hjelpe- og vokterskikkelser i naturen og sentrale verdspørsmål knyttet til forholdet mellom mennesket og naturen		

	-samtale om kjente hellige steder i naturen og deres betydning i samisk tradisjon (-beskrive forholdet mellom samisk naturreligion og kristendom i et historisk perspektiv) (-presentere hovedtrekk fra andre sirkumpolare urfolksreligioner)
Læringsmål	-gi en oversikt over de mest sentrale guder og gudinner i samisk naturreligion og redegjøre for hvordan man forholder seg til dem gjennom skikker og ritualer -diskutere fortellinger om hjelpe- og vokterskikkelser i naturen og sentrale verdispørsmål knyttet til forholdet mellom mennesket og naturen -samtale om kjente hellige steder i naturen og deres betydning i samisk tradisjon
Vurdering og egenvurdering: (VFL) Skriftlig tekst	
Vurderingskriterier. Høy grad av måloppnåelse	-gi en oversikt over de mest sentrale guder og gudinner i samisk naturreligion og redegjøre for hvordan man forholder seg til dem gjennom skikker og ritualer -diskutere fortellinger om hjelpe- og vokterskikkelser i naturen og sentrale verdispørsmål knyttet til forholdet mellom mennesket og naturen -samtale om kjente hellige steder i naturen og deres betydning i samisk tradisjon
Vurderingskriterier. Middels grad av måloppnåelse	-kunne navnet på 4 guder og gudinner i samisk naturreligion og fortelle for hvordan man forholder seg til dem gjennom skikker og ritualer -samtale om fortellinger om hjelpe- og vokterskikkelser i naturen og sentrale verdispørsmål knyttet til forholdet mellom mennesket og naturen -kjenne til noen kjente hellige steder i naturen.
Vurderingskriterier. Lav grad av måloppnåelse	-kunne navnet på 2 guder og gudinner i samisk naturreligion og fortelle for hvordan man forholder seg til dem gjennom skikker og ritualer -kjenne til fortellinger om hjelpe- og vokterskikkelser i naturen og sentrale verdispørsmål knyttet til forholdet

	mellom mennesket og naturen -kjenne til 2 kjente hellige steder i naturen.
Fra bibliotekplan	
Fra IKT plan	